

neboť jeho skutečným smyslem rovněž není napodobit vnějškově viděné. Malíř, stojící s paletou v ruce před plátnem, totiž každodenně podstupuje přetěžký úkol proměnit hmotu barev kladených na pevnou, světlo nepropouštějící podložku v duchovní poselství. A zrovna tak Daniela – z vlastní zkušenosti znala úskalí tradičního malířství, kterému se rovněž věnuje – se ve svých „šitých obrazech“ po svém a pozoruhodně vyrovnává s problémem odhmotnění malby, neboť její sítě, v jejichž předivě můžeme spatřit třeba bouři, jindy ozvuk krajiny, anebo také nákupní tašku, fotoaparát či postavy nebo zvířata, jsou odrazem vnitřní skutečnosti, skrze níž nahlížíme na okraj věčnosti.

Vysvětlení se zdá rozumné, ale přesto v něm něco neseď. Zamyslíme-li se totiž nad technickou podstatou malířství, pak můžeme zjednodušeně říci, že v jádru v něm jde o kladení barevných ploch či skvrn na dvojrozměrnou podložku. To se ovšem v případě Danieliných obrazů, o nichž byla řeč, neděje. Hmoty barvy respektive bavlnky je totiž oddělena od podkladu, jakkoliv je s ním fyzicky a pro nás i opticky svázána. A pak je zde ještě jeden rozdíl. Daniela se vyjadřuje výhradně lineárními prostředky, čili protikladně vůči nejobecnější představě o malířství. Zřejmě tedy přesnější a výstižnější bude, když o jejích pracích budeme hovořit jako o kreslených obrazech. Jenže, ani to není výstižné. Podíváme-li se totiž na její plátna velmi pozorně, zjistíme, že Daniela mistrně pracuje s rezonancí mezi hustotou sítě a podkladovou plochou. A to tak, že plocha plátna se stává součástí sítě a síť je nedílnou součástí podkladu. Tím se opět

*Daniela Mikulášková: Grafiti, bavlnka na plátně,
45 x 55 cm, 2005*

dostáváme zadními vrátky k malířství. Neboť hledáním jednoty mezi podkladem a barvami na něj kladenými se usilovně zabývalo mnoho moderních mistrů. I přes zmíněné rozpory tak z výše řečeného vysvítá, že Daniela Mikulášková má díky svému nekonvenčnímu přístupu k otázkám malířství všechny předpoklady k tomu, aby k nim byla v blízké budoucnosti přiřazena, neboť od roku 2006, kdy vznikly její první šité obrazy, pozoruhodně navazuje jak na tradici moderní malby, tak na její experimentální polohy ze 60. a 70. let, které tu reprezentují v různém pojetí zejména tři dámy – Adriana Šimotová, Zorka Ságlová a Anna Zemánková.

Ladislav Daněk, Prostor Zlín, červen 2011

Geofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.
Archiv výtvarného umění, o.s.

Vás srdečně zvou
na třicátou třetí výstavu cyklu
Setkávání

Daniela Mikulášková
Šité obrazy

skladby B. Martinů a A. Dvořáka zahrají
Markéta Kráčmarová (klavír)
a Tomáš Krejča (housle)

zahájení ve čtvrtek 13. října 2011
v 16:30 hodin

otevřeno 14. října - 31.října 2011
po-pá 8.00-16.00 hodin

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
www.ig.cas.cz
www.artarchiv.cz

Výstavy Setkávání v GFÚ podporuje MČ Praha 4.

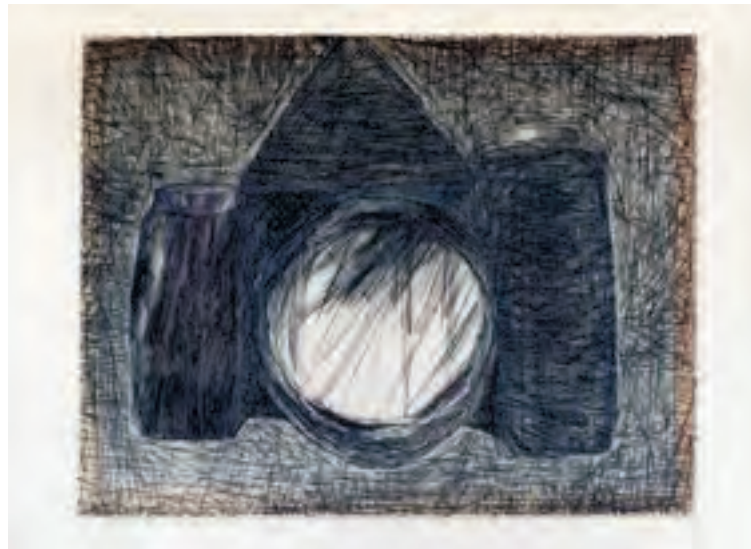
Již při zběžném pohledu na práce **Daniely Mikuláškové (*1974)** mě napadlo, že se dívám na cosi zvláštního, co se vzpírá běžné představě, co je a co není umění. Mluvím o pracích, přestože by mohla být řeč třeba o obrazech anebo o nitových reliéfech. O Daniele se po Brně říká, že vyšívá. Kdo se však podívá na její práce nezaujatě, zřejmě se nad tím pousměje, neboť Daniela nejspíš maluje, aniž by potřebovala paletu. Je tomu však opravdu tak?

Dívám se na jedno z Danieliných děl nazvané Bouře (obr. č. 1), snované pouze červenou bavlnkou na poloprůhledném silonu, a pokouším se pochopit, oč tu vlastně jde? Proč vlastně bavlna a ne akryl či olej? Proč je přiznaný podrám a proč nikde ani stopy po podkresbě? Mnoho otázek a odpověď žádná. Ta zvláštní věc visící na stěně je záhadná.

Záhadou číslo jedna je Danielina trpělivost.

Trpělivost bylo totiž asi první slovo, které mě před jejími plátny napadlo. Nyní mě však připadá, že Daniela zas až tak trpělivá není. Jednotlivé tahy jehlou jsou rychlé (ale neukvapené), měkkost bavlny se chvěje přebytkem energie. Vodivá elektrická síť, do níž není radno upadnout naznak.

Tím se dostáváme k záhadě číslo dvě: k energii. Existuje řada úvah o tom, že umělecké dílo vyzařuje nepopsatelnou energii, zkrátka, že má auru. Může mít ale na rozdíl například od renesančních gobelénů auru něco tak prostého jako je řídký silon prošíty červenou bavlnkou bez

*Daniela Mikulášková: Pentax, bavlnka na silonu,
105 x 125 cm, 2007*

zdánlivého ladu a skladu? Aniž se dočkáme odpovědi, tak už se do popředí dere záhada ústřední: totiž zvolené materiály. Není to tak dávno, kdy jsem při prohlídce královského hradu Wawelu stanul v němém úžasu právě před renesančními gobelíny, jež nikoliv z důvodu svých značných rozměrů zastíňovaly většinu obrazů rozvěšených na stěnách. Jaké to překvapení pro oko, zajímavější se především o malbu! A tak, při vzpomínce na zájezd do Krakova, se otázky hnedle rozplývají, protože mi najednou přijde jaksi nepodstatné, že šitá kresba bavlnkou na

prosvítající látce není v pravém slova smyslu ani obrazem ani reliéfem, neboť především je svébytným polem utkaným z fantazie, emocí a jen nezbytné míry trpělivosti, držící na uzdě energii podmořské sopky.

Napsal jsem kresba červenou bavlnkou... Aha, že by Daniela přece jen spíše vyšívala než malovala netradičním způsobem? Jenže za výšivku v nejobecnějším slova smyslu považujeme práci „otrocky“ vyvedenou podle dané předlohy předepsaným způsobem, například křížkovým nebo gobelénovým stehem. Daniela si naopak své vize nepředkresluje a druhy jednotlivých stehů jsou jí volné. Jehla s bavlnkou se po látce pohybuje naprosto svobodně, ač paradoxně po přímkách – kratších, delších i dlouhých, jak ji zrovna vede její představa. Ruka pokračuje vpřed po úsecích, přičemž dění na látce se koncentruje do určitých míst, zvrstvené přímkové se zakulacují a jakoby prolamují do prostoru za obrazem. Rub prosvítajícího silonu včetně prostoru mezi podrámem a zdí se stává součástí jeho líce... Najednou mě napadá, že síť, nad jejíž umností oko žasne, není možná tím, o co jde Daniele v první řadě. Zdá se mi totiž, že to nejpodstatnější se odehrává kdesi v prostoru mezi okem a myslí diváka a sítí. A zrovna tak za ní, v nekonečnosti světa za zrcadlem, jakkoliv si ho každý představujeme po svém.

Po těchto úvahách však nakonec dospívám k názoru, že Danielino počínání přece jen nestojí v zásadním protikladu vůči tradičnímu malířství,

